

K I T E E

Kiteen kaupungin ympäristönsuojelun valvontaohjelma vuodelle 2024

Ympäristölautakunta 24.1.2024 § 4

Sisällys

1.	Johdanto	3
2.	Valvonnan maksullisuus	3
3.	Ympäristölupalaitosten valvonta	4
4.	Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävien toimintojen valvonta	5
5.	Jätelain säännöllinen valvonta	5
6.	Maa-aineslain mukainen säännöllinen valvonta	5
7.	Vesilain valvonta	5
8.	Vesihuoltolain valvonta	6
9.	Maastoliikenne- ja vesiliikennelain valvonta	6
10.	Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta	6
11.	Muu valvonta	6
12.	Valvonnan toteutumisen arviointi	6
12.1.	Vuosi lyhyesti	6
12.2.	Vuoden 2023 valvontaohjelman toteutuminen	7
12.2.1.	Ympäristölupavelvollisten laitosten valvonta	7
13.	Jätelain mukainen valvonta	7
14.	Maa-aineslain mukainen valvonta	8
15.	Vesilain valvonta	8
16.	Vesihuoltolain mukainen valvonta	8
17.	Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta	8
18.	Muu valvonta	8

Liite 1: Ympäristölupalaitokset

Liite 2: Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät laitokset

1. Johdanto

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA, 713/2014) 30 §:ssä on säädetty tarkemmin valvontaohjelman sisällöstä. Sen mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelma perustuu Kiteen kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan vuosille 2022-2025, jossa on kuvattu myös valvontaohjelman laatimismenettely.

Yksityiskohtaisten toimenpide- ja kohdeluettelon julistaminen saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteuttamista, joten yksittäisten tarkastuskohteiden sisältämää valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana ja se on Kiteen ympäristönsuojelun sisäisessä käytössä. Yksittäisen yrityksen tiedot esimerkiksi tarkastustiheydestä ja sen perusteista voidaan antaa asianosaiselle pyydettyäessä. Kooste vuosittain tehtävistä säännöllisen valvonnan toimenpiteistä muodostaa julkisen valvontaohjelman.

2. Valvonnan maksullisuus

Suunnitelmakauden valvontaohjelmaan sisältyvistä valvontatarkastuksista ja muista ohjelman mukaisista valvontatoimenpiteistä voidaan ympäristönsuojelulain 205 §:n, jätelain 124 §:n ja maa-aineslain 23 §:n perusteella periä maksu.

Ympäristönsuojelulain mukaan maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Luvan muuttamisesta maksu kuitenkin peritään toiminnanharjoittajalta, vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Kunnan valvonnasta perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Tarkemmin maksun perusteista säädetään Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa ja maa-ainestaksassa.

3. Ympäristölupalaitosten valvonta

Ympäristöluvanvaraisia ja ilmoituksenvaraisia toiminnassa olevia laitoksia on Kiteen kaupungin ympäristölupaviranomaisen alueella yhteensä 38 kpl. Kohteiden valvonta perustuu laitoskohtaisesti tehtyyn riskinarviointiin. Riskiarvioinnin perusteella laitokset on jaoteltu neljään valvontaluokkaan.

Vuonna 2024 keskitytään edelleen kasautuneiden töiden purkuun. Lisäksi tarkastetaan laitosten toimittamat vuosiraportit ja tarkkailutulokset.

Taulukko 1. Kohteiden säännöllinen valvonta vuonna 2024

Valvontatoimenpide	Määrä yhteensä
Määräaikaistarkastukset	9 + 0-8 ^{x)}
Vuosiraportit	36
Tarkkailuraportit	24

x) Siirrettävät kivenmurskaamot, jos toiminnassa

Liitteenä 1 on esitetty ympäristölupalaitokset ja valvontaluokkien vaihteluväli toimialoittain. Liitteen taulukkoon on koottu ympäristölupalaitoksiin suunnitellut määräaikaistarkastukset ja lupien velvoittamat vuosiraportoinnit sekä tarkkailuvelvoitteiden määrät vuonna 2024.

4. Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävien toimintojen valvonta

Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröityjä toimintoja on Kiteen kaupungin ympäristölupaviranomaisen alueella 5 kappaletta. Näistä pääosa on polttoaineen jakeluasemia (4 kpl).

Liitteenä 2 on esitetty rekisteröitävät toiminnat ja valvontaluokkien vaihteluväli toimialoittain.

5. Jätelain säännöllinen valvonta

Valvonnan priorisoinnin vuoksi tehdään vuonna 2024 jätelain säännöllisen valvonnan kohteisiin tarkastuksia vain ilmoitusten ja kirjallisten vireillepanojen perusteella.

6. Maa-aineslain mukainen säännöllinen valvonta

Maa-aineslain valvonta koostuu kerran vuodessa tehtävästä maa-ainesten ottopaikkojen ja tarkkailutulosten tarkastamisesta. Lisätarkastuksia tehdään tarpeen mukaan. Maa-ainestenottopaikat, joilla ei ole ollut ottoa kuluvana vuonna, voidaan jättää tarkastamatta kyseisenä vuonna.

Kotitarveottoalueita koskevia ilmoituksia on tehty 29 kpl. Kotitarveoton valvontaa tehdään projektiluonteisesti. Vuodelle 2024 ei ole suunniteltu säännöllisen valvonnan tarkastuksia kotitarveottoalueille.

Taulukko 2. Maa-ainekohteet tyypeittäin

Maa-ainesten ottotoiminta	Kohteiden lukumäärä	Tarkastuksia
Luvanvaraisia	32	32
Kotitarveotto	29	0
Valvottavia yhteensä	61	32

7. Vesilain valvonta

Vesilain perusteella luvanvaraisia kohteita tarkastetaan vuonna 2024 lähtökohtaisesti vain ilmoitusten ja kirjallisten vireillepanojen perusteella.

8. Vesihuoltolain valvonta

Vesihuoltolain mukaista vesihuoltolaitosten vesi- ja viemäriverkoston liittymisen valvontaa ei ole suunniteltu tehtäväksi vuonna 2024 Kiteen Vesikunnan eikä Kesälahden vesihuoltolaitosten toiminta-alueilla. Vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia käsitellään normaalisti.

9. Maastoliikenne- ja vesiliikennelain valvonta

Maastoliikenne- ja vesiliikennelain mukaisia kohteita tarkastetaan vuonna 2024 lähtökohtaisesti vain kirjallisten vireillepanojen perusteella.

10. Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta

Merenkulun ympäristönsuojelulain mukaisia kohteita tarkastetaan vuonna 2024 lähtökohtaisesti vain kirjallisten vireillepanojen perusteella.

11. Muu valvonta

Pohjois-Karjalan Ely-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten tarkastuksiin osallistutaan vuonna 2024 työtilanteen sen salliessa.

12. Valvonnan toteutumisen arviointi

Valvontaohjelma laaditaan vuosittain ja sen toteutumista arvioidaan laatimalla yhteenveto edellisen vuoden valvonnasta. Vuosiyhteenvedossa kuvataan toteutuneiden suunnitelmallisten tarkastusten määrä ja arvioidaan, miten toteutuma vastaa asetettuja tavoitteita. Valvonnan vuosiyhteenvedossa kuvataan myös muiden kuin suunnitelmallisten tarkastusten määrä. Lisäksi yhteenvedossa kuvataan muut toteutuneet valvontatoimenpiteet kuin tarkastukset.

12.1. Vuosi lyhyesti

Vuoden 2023 pääpaino ympäristötoimen työssä on ollut hakemusten ja ilmoitusten käsittelyssä. Vuoden 2023 aikana ruuhkautunut työtilanne on hieman helpottunut, työhön on pystytty purkamaan. Vuoden 2023 alusta lähtien ympäristöluvallisten kohteiden on pitänyt raportoida syntyneen jätteen määrä

ympäristönsuojeluntietojärjestelmä YLVAan. Raportoinnissa avustaminen ja raportoinnin tarkastaminen vei ympäristötarkastajan työaika keväällä 2023.

Ympäristötoimen henkilöresurssit vuonna 2023 olivat vs. ympäristöpäällikkö ja määräaikainen ympäristötarkastaja. Vuonna 2023 ympäristötoimessa oli 6 kuukauden ajan määräaikainen ympäristötarkastaja, joka on hoitanut ympäristöluvallisten kohteiden jäteraportointia, maa-ainesvalvontaa sekä jätevesijärjestelmien poikkeamishakemusten käsittelyä.

12.2. Vuoden 2023 valvontaohjelman toteutuminen

Vuoden 2023 valvontaohjelma ei toteutunut suunnitelman mukaisesti.

12.2.1. Ympäristölupavelvollisten laitosten valvonta

Lupavelvollisten laitosten määräaikaistarkastuksia on tehty 2 kpl, jotka olivat murskaamoiden tarkastuksia. Valvontaohjelman mukaiset muut määräaikaistarkastukset eivät ole toteutuneet. Niitä koskevat tarkastukset on siirretty tuleville vuosille.

Ympäristölupavelvollisten laitosten kaikki saapuneet vuosiraportit on tarkastettu valvontaohjelman mukaisesti. Kahden ympäristölupavelvollisen vuosiraportit puuttuvat vuodelta 2023. Puuttuvien vuosiraporttien toimittamisesta on lähetetty kehoitus toimijoille.

Laitosten toimintaan liittyvien tarkkailuvelvoitteiden noudattamista on valvottu vuosiraporttien tarkastusten, tarkastuskäyntien ja mittausraporttien perusteella.

13. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain mukaista valvontaa tehtiin lähinnä yleisöilmoitusten perusteella. Jätelain valvontatarkastuksia tehtiin yhteensä 5 kpl.

Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymättömien kiinteistöjen valvontaan ei ole ollut henkilöresursseja.

14. Maa-ainestain mukainen valvonta

Maa-ainesten ottopaikkojen tarkastuksia tehtiin vuonna 2023 yhteensä 18 kpl paikkoihin, joilla oli toimintaa vuoden 2023 aikana. Maa-ainestenottopaikkoja, joilla ei ollut toimintaa, ei tarkastettu.

15. Vesilain valvonta

Vesilain mukaisia tarkastuksia ei suoritettu vuonna 2023.

16. Vesihuoltolain mukainen valvonta

Vesihuoltolain mukaista vesihuoltolaitosten vesi- ja viemäriverkostoon liittymisen valvontaa ei ollut vuonna 2023. Päätöksiä vapautushakemuksista ei tehty vuonna 2023.

17. Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta

Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllisestä valvontaa ei ole tehty vuonna 2023.

18. Muu valvonta

Ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamisiin koskevia tarkastuksia suoritettiin 1 kappaletta.

Kiteen ympäristötoimi osallistui P-K:n Ely-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten tarkastuksiin 6 kertaa.

Liite 1 Ympäristölupavelvolliset ja ilmoituksenvaraiset laitokset

Ympäristölupalaitokset	Lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikais-tarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Energiantuotanto	1	III	0	1	1
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttonesteiden varastointi tai käsittely	2	II-III	2	2	2
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän maa-ainesten otto (kiven murskaus)	8	I-II	0-8X)	8xx)	8
Mineraalituotteiden valmistus	1	III	0	1	0
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	1	IV	0	1	0
Eläinsuojat	14	III	7	14	3
Liikenne	3	III	0	2xx)	2xx)
Jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely sekä jätevesien käsittely	5	III	0	4xx)	4xx)
Ulkona sijaitseva ampumarata	2	III	0	1xxx)	2
Muu toiminto	1	IV	0	0	0
Yhteensä	38		9-17x)	35	22

x) Tarkastetaan kivenmurskaamokohteet, jos toimintaa vuonna 2024

xx) Yhteen vuosiraporttiin kuuluu useampi toimiala tai saman toimijan yhdistetty vuosiraportti ja tarkkailuvelvoite

xxx) Laitos, jolla on vuosiraportointivelvoite, ei ole vielä aloittanut toimintaansa

Liite 2 Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät laitokset

Rekisteröitävät laitokset	Lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikais-tarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Energiantuotantolaitos	1	III	0	1	0
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai poltto-nesteiden varastointi tai käsittely	4	III	4	-	-
Yhteensä	5		4	1	0